

GUIA DE LECTURA

febrer 2022

Índex

Presentació.....	3
Guia de lectura	4
Lectures en família.....	5
Obres de divulgació.....	6
Poesia	9
Contes	10
Còmics	15
Lectura per a joves i adults.....	16
Obres de divulgació.....	17
Poesia.....	23
Novel·les, Relats i altres ficcions	28
Còmics	33
Cinema.....	36
Documentals.....	36
Pel·lícules de ficció	41
Música i podcast.....	46
La Terrassa verda.....	48
Més informació	51
Bibliografia	51
Entitats	51
Cloenda.....	53

Presentació

El programa *Biblioteques Sense Fronteres*, compromeses amb un món més just és una iniciativa del Servei de Biblioteques del Departament de Cultura i de l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament del Departament d'Acció Exterior i Transparència.

El programa va néixer l'any 2017 per apropar al públic de les biblioteques el coneixement sobre les situacions de vulneració de drets humans, com la igualtat de gènere, les desigualtats socials, la pau, el desenvolupament i el refugi.

Enguany amb el títol *Activa't per la justícia ambiental*, la 5a edició de *Biblioteques Sense Fronteres* se centra en la sostenibilitat ambiental i la crisi climàtica. És més urgent que mai prendre accions per donar resposta a l'emergència climàtica, per tal de revertir el deteriorament dels ecosistemes i garantir el benestar de les persones.

El programa per al 2021 s'ha dissenyat en un format híbrid, que combina activitats presencials a les 20 biblioteques participants i activitats virtuals obertes a tothom.

A la Biblioteca Central de Terrassa les activitats presencials es desenvolupen entre el 15 d'octubre de 2021 i el 25 de febrer de 2022 i es divideixen en activitats dirigides a públic infantil (infants de 5 a 12 anys) i familiar, públic juvenil i públic adult.

Confluint com a projectes de biblioteques per la sostenibilitat *Les Filadores*, el grup comarcal de biblioteques infantils del Vallès Occidental (zona Terrassa) dinamitzen durant els cursos escolars de setembre 2021 a juny 2023, un recorregut a través dels objectius de desenvolupament sostenible de la mà de l'*Odis*, un personatge creat per la il·lustradora Anna Clariana.

«El planeta era aquí molt abans que nosaltres i seguirà aquí després de nosaltres. El planeta va fent. El que ens preocupa és salvar-nos nosaltres.»

LYNN MARGULIS

Terrassa, febrer de 2021.

Guia de lectura

El novembre de 2021 us vam oferir una guia de lectura centrada en l'economia social. Aleshores acompanyàvem des de la col·lecció de la biblioteca la celebració de la Terrassa Cooperativa. Uns mesos després us oferim un nou recorregut de lectura on seguim posant la *VIDA* al *CENTRE*. Activitat a activitat, d'aquest esperançador *Activa't per la Justícia Ambiental*, hem pres consciència que ens urgeix un canvi de model productiu i energètic on els beneficis econòmics deixin d'estar al centre per posar-hi la vida, la vida dels éssers humans, el planeta i les espècies que hi habiten.

En aquest recull bibliogràfic trobareu obres que conviden a la reflexió al voltant del respecte per la natura i el medi ambient. Obres de divulgació dirigides a infants, joves i adults. Però també novel·la, narrativa, poesia, música, cinema... Hem partit de la Bibliografia especialitzada en sostenibilitat ambiental i crisi climàtica *Activa't per la justícia ambiental* elaborada per Gastón Médiçi, Jordi Serra Calvé i Stephanie Ascencio Serrato per a les Biblioteques Públiques de la Generalitat de Catalunya participants del projecte.

D'aquesta rigorosa i esperançadora bibliografia us en repetim una selecció bàsica que hem ampliat amb algunes de les recomanacions de les persones que ens han guiat i acompanyat en les diferents activitats del programa. Amb alguna novetat de publicació recent. I també la complementem amb la nostra vallesana mirada lectora.

«La Terra està viva i som sòl i som terra. El que li fem a la Terra ens ho fem a nosaltres.»

YAYO HERRERRO

Lectures en família

IL·LUSTRACIÓ 1: CAMP DE PAPAPOLES IMATGE EXTRETA DE: IMMATERIAL VALLÈS

Obres de divulgació

ACCINELLI, Gianumberto; VIOLA, Serena. *El fil invisible de la natura*. Traducció: Helena Aguilà Ruzola. Libros del Zorro Rojo, 2018

Gianumberto posa veu amb les seves paraules a les històries que la natura ens regala aquí o a Austràlia.

«Els arbres que desafien el cel amb les seves capçades, els insectes que brunzen al camp i tots els éssers vius que habiten el nostre planeta tenen mil històries per explicar»

ALONSO, Ana; Laufer. *La terra s'escalfa*. Il·lustrat per Laufer. Jollibre, 2021

Descobrir com i per què canvia el clima, com ens afecta i què podem fer per millorar la situació. Aquest llibre t'hi convida científicament. Fent-nos preguntes, pensant, imaginant i investigant.

Benvingut, nou món. DAQ Studio. Zahorí Books, 2021

Àlbum il·lustrat dirigit a infants de 8 a 12 anys. Proposa un recorregut pels principals reptes ambientals que tenim sobre la taula i exposa iniciatives i projectes que científics d'arreu del món han posat en marxa per vetllar per la salut del planeta de manera creativa i innovadora. Una visió positiva per fomentar la creativitat i mantenir la ment oberta a noves formes de concebre el món.

FERNÁNDEZ, Sara; ROIG, Sonia. *El bosque es nuestra casa*. Abuenpaso, 2021

Divulgació científica sobre els cicles naturals i el funcionament del bosc. Invitació a la investigació, a fer els teus propis descobriments. Un llibre escrit i il·lustrat per dues enginyeres forestals, d'interès per ajudar a entendre la nostra relació amb els boscos.

GOODALL, Jane. *Aprender de los chimpanzés*. Comentari d'Irene Duch Latorre. Il·lustracions de Joan Negrescolor. Traducció de Jordi Pigem. Edició bilingüe. Akiara, 2021.

Discurs pronunciat per la primatóloga en ocasió del Premi Internacional Catalunya el 2015. Explica la seva passió per l'Àfrica, el seu primer contacte amb els ximpanzés i la seva relació amb ells, que ha fet canviar la nostra visió de l'espècie humana.

MATHISMOEN, Ole; JORDAHL, Jenny. *¿Pero qué pasa con el clima?* Traducció Ana Flecha Marco. Errata Naturae, 2021

Un còmic compromès amb la vida en totes les seves formes, que aconsegueix explicar de manera intel·ligent, clara i molt entretinguda el que està passant al nostre món.

MURGIA, Michela. *Som tempesta: històries col·lectives que han canviat el món*. Traducció de: Xavier Solsona. Fanbooks, 2020

Setze aventures col·lectives, algunes de molt famoses, altres de desconegudes, narrades com a empreses corals. Perquè l'heroisme és el camí de pocs, mentre que la col·laboració creativa és un superpoder que ens pertany a tots. Perquè milions de gotes creen una tempesta.

Recomana Gemma Serra des de la Biblioteca Àngel Guimerà de Matadepera, una de les nostres Filadores.

PÊGO, Ana; MARTINS, Isabel Minhós. *Plasticus maritimus, una espècie invasora*. Il·lustracions de Bernardo P. Carvalho. Kalandraka, 2020

Guia de camp per conscienciar sobre la contaminació per plàstic i sensibilitzar sobre un ús racional d'aquest.

«Cada hora que passa, mil tones de plàstic van a parar als oceans. L'equivalent a un camió ple de plàstic per minut! Ha arribat el moment de fer-hi alguna cosa.»

Poesia

LEIRE, Bilbao; MUTUBERRIA, Maite. *Bèsties, poemes i altres bitxos*. Adaptats per Jaume Subirana. Kalandraka, 2021

La llengua de la Terra

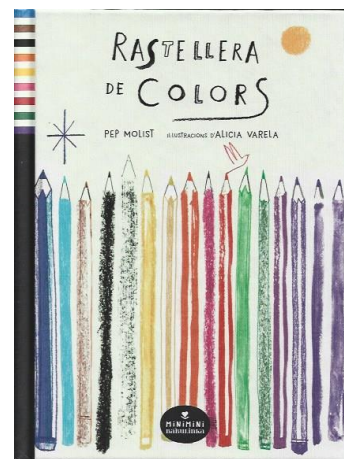
Quan el món es va fer món
n'hi va haver que van callar,
i van prendre la paraula
altres que no la tenien.
Des d'aleshores,
les granotes han guardat
el murmuri de les pedres;
els bens, el xiu-xiu de l'herba;
el salmó, la veu del riu.
I des de llavors fins ara
cadascú coneix i estima
la seva llengua i una altra,
sigui gran, sigui petita.

MOLIST, Pep; VARELA, Alicia. *Rastellera de colors*. Balulinka, 2021

Rosa

Tot i la inacció
d'una planta,
la rosa
es belluga
i proclama
la seva funció:
"Què seria
dels noms
dels colors
sense nosaltres,
les flors?"

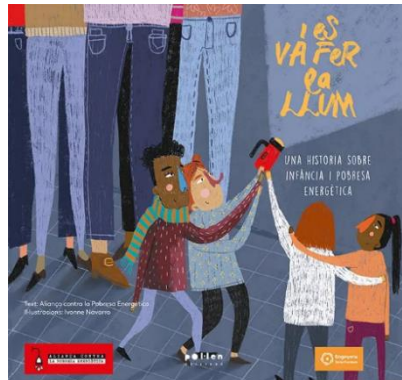

Contes

de 6 a 8 anys

ALIANÇA CONTRA LA POBRESA ENERGÈTICA. *I es va fer la llum*. Il·lustracions de Ivonne Navarro Varas. Pol·len edicions, 2021

Conte inspirat en les famílies de l'Aliança contra la Pobresa Energètica i el testimoniatge de la infància de la Cañada Real, que ara fa un any que viuen sense llum. Fruit d'un projecte i xarxa de suport per revertir aquesta situació de l'Aliança contra la Pobresa Energètica, Enginyeria Sense Fronteres i Pol·len edicions.

BOISROBERT, Anouk; RIGAUD, Louis. *La selva del peresós*. Textos de Sophie Strady. Cruïlla, 2012

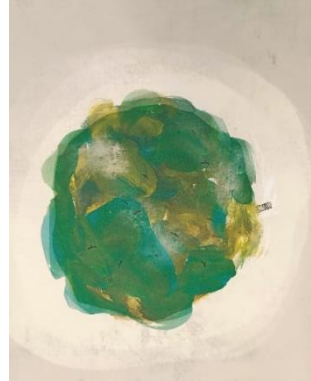
«La selva del peresós és tota verda i plena de vida, els ocells fan piuladissa, els fèlids s'estiren a l'ombra dels arbres, els óssos formiguers xuclen insectes com si tinguessin una palleta...»

CHABBERT, Ingrid; GURIDI. *Una isla*. Tres Tigres Tristes, 2019

«Cerca de nuestra casa hay una isla. No es muy grande ni tiene nombre. Antes había árboles...»

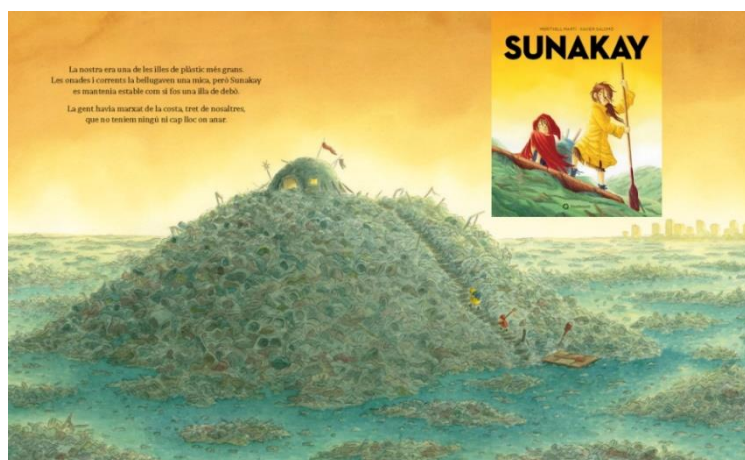

JAOUÏ, Sylvaine; CRAHAY, Anne. *Soc un arbre*. Kokinos, 2021

Per als més petits de la casa, text repetitiu, amb aquella cadència que encisa, delicades i tendres il·lustracions i amb finestretes amb diferents formes que fan d'espill de la pàgina anterior o la següent. Per recórrer amb els infants amb els ulls i els dits mil vegades sense cansar-se'n.

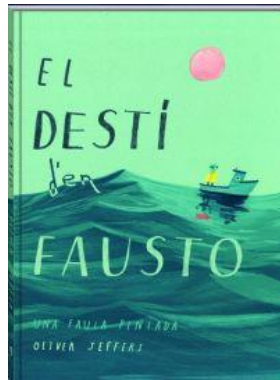
MARTÍ, Meritxell; SALOMÓ, Xavier. *Sunakay*. Editorial Flamboyant, 2021

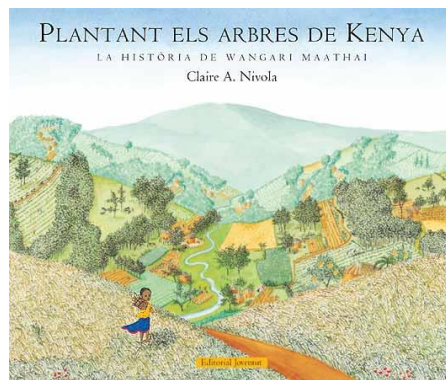

de 9 a 10 anys

JEFFERS, Oliver. *El destí d'en Fausto: una falla pintada*. Traducció: Anna Llisterri. Andana Editorial, 2019

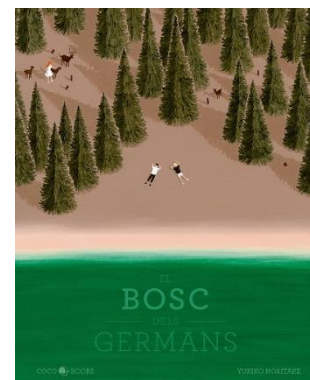

NIVOLA, Claire A. *Plantant els arbres de Kenya: la història de Wangari Maathai*. Joventut, 2012

NORITAKE, Yukiko. *El bosc dels germans*. Coco Books, 2021

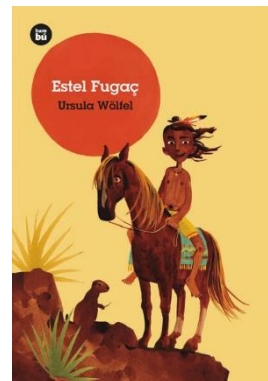
Dos germans hereten un bosc. Cadascun d'ells interpreta la seva manera d'entendre la natura i relacionar-s'hi. El primer s'hi instal·la, li agrada i gaudeix de l'espai tal com és. El segon vol fer espai al bosc per dur a terme un projecte somiat. Dues visions diferents que mostren maneres de viure la natura, admirar-la, mostrar-la, apropar-s'hi, adaptar-s'hi i entendre-la.

WÖLFEL, Ursula. *Estel Fugaç*. Il·lustracions de Regina Kehn ; traducció de Marta Pera Cucurell. Bambú, 2021

Estel Fugaç vol fer com els grans. Llavors podria muntar a cavall i caçar búfals! Però fa dies que els caçadors tornen amb les mans buides. L'home blanc els ha espantat i el seu poble passarà gana si no aconsegueixen trobar-los. Llavors el noi decideix anar en secret allà on viu l'home blanc. Els dirà que han de marxar perquè el búfal torni i tot torni a ser com abans.

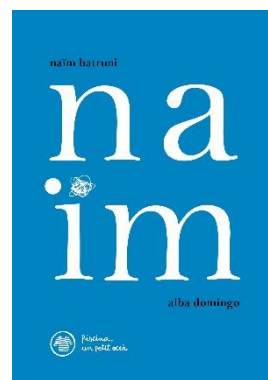

d'11 a 12 anys

BATRUNI, Naïm. *Naïm*. Il·lustracions: Alba Domingo.

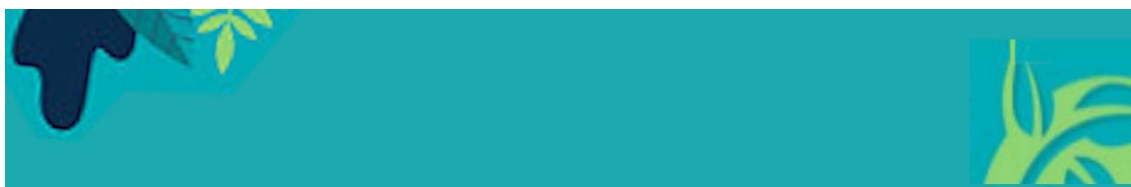
«La mare escriu el que pensa. El pare parla quan vol. La mestra xerra pels descosits. La tele sempre està encesa. La Rima té mòbil. A l'Eula, tothom l'escolta. La Tortuga sempre dorm. Jo no puc dir la meva.

Tinc històries per explicar. Vull reunir-les en aquest llibre per tal de no oblidar-les i que les llegeixi qui vulgui. »

RASSAT, Thibaut. *L'arquitecte i l'arbre*. Coco Books, 2019

L'Òscar és arquitecte. Té devoció per la bellesa de les línies rectes, tot ha d'estar quadrat, classificat, ordenat i organitzat. Fins al punt que hi ha qui pensa que potser està una mica tocat del bolet: tot ha d'estar sota control! Però un bon dia, arriba a la feina i es troba que ha passat un desastre! Un arbre ha caigut al mig de la sala d'estar de la tercera planta de l'edifici en construcció. L'Òscar perd el món de vista davant d'un dilema tan inesperat: haurà de tallar aquest arbre immens i problema resolt?

SALES, Dora. *L'Agni i la pluja*. Il·lustrat per: Enrique Flores. Kalandraka, 2017

L'Agni viu amb la seva família en un slum de la metròpoli de la ciutat de Bombai, a l'Índia. A casa no tenen aigua corrent però l'Agni es passa el dia amb les mans molles ja que treballa en un safareig rentant roba. Malgrat que la seva família viu en condicions no gaire bones, l'Agni és un noi alegre que està convençut que amb esforç i perseverança tothom pot canviar la seva sort. Un dia descobreix un lloc tan meravellós que li canviarà la vida. Un lloc que ha canviat la vida de molts nens i nenes, com l'Agni...i també com tu.

Recomanat per Gemma Artigas de la Biblioteca Antoni Comas de Mataró

Còmics

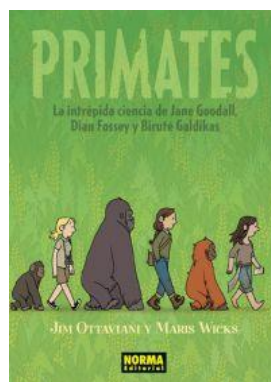
EVE, Rosie. *Quan el glaç es fon*. Zahorí, 2018

La tempesta s'apropa, el clima està canviant. El sol està fonent el casquet polar. Hi ha massa aigua i no hi ha prou glaç. En un Àrtic alterat pel clima, aquest és el viatge èpic d'un os polar, valent i ple d'esperança.

OTTAVIANI, Jim; WICKS, Maris. *Primates: la intrépida ciencia*. Astronave, 2019

Les increïbles vides de tres primatòlogues que van canviar la nostra forma d'entendre els grans simis (ximpancés, orangutans, goril·les, ...) La narració gràfica de les seves vides i investigacions científiques passa també per la seva ferma defensa dels seus hàbitats i la conservació de les selves i la vida de tots els simis que les habiten (humans inclosos).

Lectura per a joves i adults

IL·LUSTRACIÓ 2: VANESSA ATALANTA

IMATGE EXTRETA DE: RECERCA EN ACCIÓ

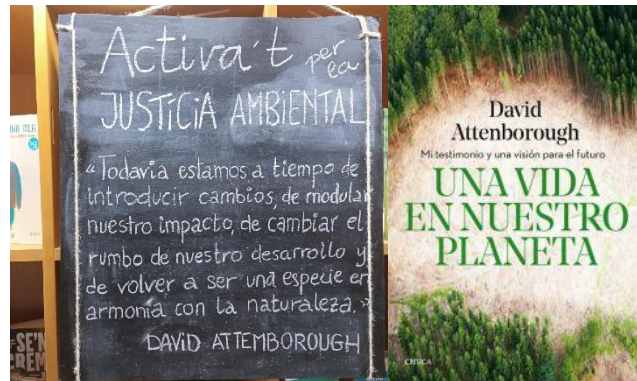

Obres de divulgació

ATTENBOROUGH, David. *Una vida en nuestro planeta: mi testimonio y una visión para el futuro*. Con la colaboración de Jonnie Hughes; traducción castellana de Tomás Fernández Aúz. Crítica, 2021

AYUSO, Claudia [i 3 més]. *Som l'última generació que pot salvar el planeta*. Edició i pròleg de Carlota Bruna ; il·lustracions de Mariana Matija. Penguin Random House, 2020

Aquest llibre és un manifest cap a la consciència individual i comuna, per millorar la realitat que vivim ara i la del futur. Et fa obrir els ulls, despertar una part de tu experimentant sentiments trobats per haver viscut tan deconnectats de la natura, la qual tots som i en formem part.

Canvi climàtic, indústria càrnica, residus infinits, consumisme inconscient... Tots hem sentit parlar d'això en algun moment de la nostra vida, oi? Però... realment hem estat conscients i ens hem responsabilitzat? Què podem fer per millorar el planeta? Que podem canviar i quins petits -grans actes són a les nostres mans? Per començar, veient la crua realitat i sent conseqüents en la nostra manera de viure.

«Som nosaltres qui decidim quin efecte volem que tinguin les nostres accions. No ens adonem de quina manera el nostre estil de vida té un impacte en nosaltres, en els animals i en les nostres generacions futures».

Gràcies a les joves activistes per lluitar i escriure la realitat juntament amb solucions. Elles no s'estaran de braços plegats. I tu?

Recomana Judit Iglesias de la Biblioteca Central de Terrassa.

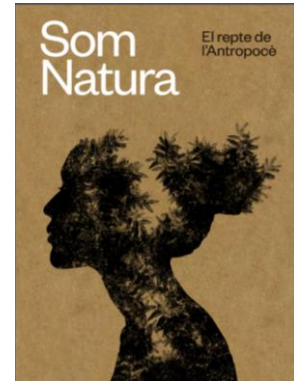

CASTELL, C. I TERRADAS, J. (eds.). *Som Natura. El repte de l'Antropocè*. Generalitat de Catalunya : Museu de Ciències Naturals de Barcelona, 2019

Llibre publicat amb motiu de l'exposició del mateix títol, celebrada al Museu de Ciències Naturals de Barcelona del 16 de gener al 10 de novembre de 2019. Una trentena de reconeguts científics i pensadors, aporten des de molt diversos camps de la ciència i la cultura informació i reflexions que ens animen a passar a l'acció per conservar la biodiversitat i els ecosistemes.

A: <https://museuciencies.cat/wp-content/uploads/2020/04/Som-Natura-web-2.pdf>

DUNYÓ I RUHÍ, Pol. *Estripar la terra: contra les mentides del món rural: propostes per conèixer i entendre qüestions al voltant de la diversitat, l'equilibri i la sostenibilitat en rebuig a la sobreexplotació, la pressa i la violència*. Raig Verd Editorial, 2021

Desenvolupament rural
Desenvolupament sostenible
Ecologia agrícola

GOODALL, Jane; ABRAMS, Douglas. *El libro de la esperanza: Una guía de supervivencia para tiempos difíciles*. Traducción de Antonio Francisco Rodríguez Esteban. Paidós, 2022

«A lo largo de mi vida he visto cómo derrotábamos al nazismo, aunque los restos fascistas están resurgiendo. Conjuramos la gran amenaza del Armagedón nuclear, aunque esas armas aún nos siguen amenazando. Y ahora tenemos que derrotar no solo a la COVID-19 y sus mutaciones, sino también al cambio climático y a la pérdida de biodiversidad.

Es extraño que mi vida esté cercada por guerras mundiales. La primera, cuando era una niña, fue una lucha contra enemigos humanos, los nazis de Hitler. Y ahora, cuando me acerco a los noventa años, debemos enfrentar a dos enemigos: uno invisible, microscópico; y el otro, nuestra propia estupidez, avaricia y egoísmo.»

HERRERO, Yayo. *Los cinco elementos: una cartilla de alfabetización ecológica*. Arcadia, 2021

L'antropòloga, investigadora i professora en els àmbits de l'ecologia política, els ecofeminismes i l'educació per a la sostenibilitat, analitza la creixent desestabilització global dels ecosistemes i dels cicles naturals del planeta com a conseqüència d'una economia extractiva i orientada al creixement il·limitat. Aquest breu assaig és alhora una invitació a l'activisme i un cant a la bona vida al nostre planeta.

KLEIN, Naomi; STEFOFF, Rebecca. *Com canviar el món: el manual del jovent per protegir-nos els uns als altres i el planeta*. Traducció: Alexandre Gombau i Arnau. Fanbooks, 2021

Aproximació clara i directa a la injustícia que és l'espoli d'un planeta net i sa als joves i als infants. Tracta sobre com la nostra resposta davant el canvi climàtic no només pot ajudar a conformar un món menys contaminat, sinó un de més just per a tots els que el compartim.

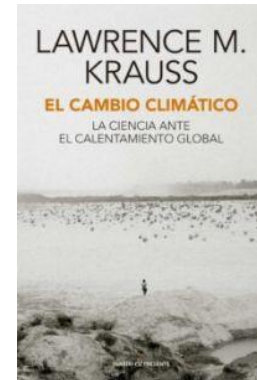
« Els actes individuals de rebuig contra la generació de residus i el consumisme també compten. »

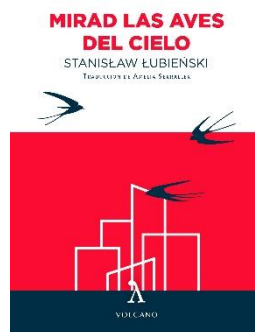
KRAUSS, Lawrence Maxwell. *El cambio climático: la ciencia ante el calentamiento global*. Traducción de Marc Figueras. Pasado & Presente,[2021

«Tengo muchos amigos climatólogos, geofísicos y oceanógrafos y estoy conmovido por sus diversas reacciones emocionales ante una misma realidad, desde el estoicismo a la protesta pública; sin embargo, todos ellos comparten un optimismo básico en que las acciones racionales basadas en pruebas empíricas y en modelos científicos bien comprobados son la mayor esperanza que tenemos para afrontar los retos que nos trae este siglo. »

LUBIENSKI, Stanislaw. *Mirad las aves del cielo*. Volcano, 2021

Una lectura per a amants de l'ornitologia i curiosos en general. El periodista i escriptor polonès explora la nostra fascinació per les aus i ens descobreix que, aixecant la mirada, hi ha tot un món de sons, colors i significats sorprenents.

MILES, Lindsey. *Cocina sin residuos*. Libros Cúpula, 2021

Llibre inspirador, pràctic i senzill. Adreçat a persones ocupades que volen fer canvis sense capgirar les seves vides. Canvis, com: evitar els envasos d'un sol ús, fins i tot al supermercat; canviar els aliments bàsics diaris per a reduir la petjada de carboni; aprofitar al màxim els productes del rebost, la nevera i el congelador per a evitar el malbaratament de menjar; adaptar les receptes per a utilitzar els ingredients que cada casa disposi.

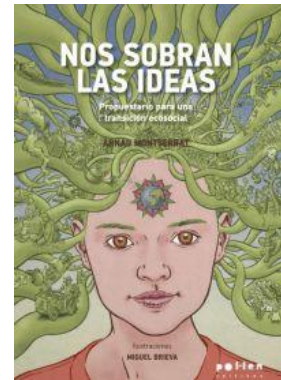

MONTSERRAT, Arnau. *Nos sobran las ideas: Propuestario para una transición ecosocial.* Ilustraciones de Miguel Brieva. Pol.len edicions, 2020

«Programa electoral: Comprenderemos los límites, aboliremos el derroche, imitaremos lo que hace la vida, minimizaremos el daño y, muy importante, no nos pasaremos de listos».

@la caiguda

Natura, ús o abús? (2018-2019) : ús i abús de la natura, impactes i propostes de gestió : el cas de Catalunya com a paradigma. Institut d'Estudis Catalans, Secció de Ciències Biològiques : Institut d'Estudis Catalans, Secció de Ciències i Tecnologia, 2021

Resum de la nova posada al dia del Llibre blanc de la gestió de la natura als Països Catalans, que adopta un enfocament clarament sostenibilista. Els articles que han donat lloc a aquest resum es poden consultar al web del projecte (<https://natura.llocs.iec.cat/>).

ROS, Joandomènec. *Cal que siguem masovers del món.* Editorial Empúries, 2021

“Durant la lectura d’aquest magnífic assaig faràs un viatge reflexiu sobre els conceptes de medi ambient, paisatge, ecosistema, biodiversitat, canvi climàtic, mars i oceans, l’ètica i el medi ambient i la sostenibilitat del nostre futur.” Ens diu la Lourdes Escrigas Casas de la Biblioteca Joan Oliva i Milà a la Biblioteca Virtual: https://bibliotecavirtual.diba.cat/detall-recomanacio/-/contingut/10934/RECOMANACIO_DETALL/pv_espais-naturals_recomanaci%C3%B3-1#.YXpNpesVslg.link

SMIL, Vaclav. *Energía y civilización: una historia*. Traducción de Álvaro Palau Arvizu. Arpa, 2021

ZIEGE, Madlen. *Al bosc no hi ha silenci*. Traducció: Lidia Álvarez Grifoll. Cossetània Edicions, 2021

Madlen Ziege, biòloga del comportament, ens descobreix en aquest llibre curiositats de la comunicació de les plantes i els animals a la natura. Hi trobarem maneres fascinants de comunicar-se. Per què els ocells escenifiquen danses i les plantes estableixen recompenses, i per què a vegades el silenci també és or per a les balenes.

Poesia

BARTRA, Agustí. *Haikus d'Arinsal*. Editorial Andorra, 2010

El triangle vida humana, natura i forma artística en una obra tardana del poeta a qui la vellesa va fer terrassenc.

22

Blau alciònic.
Ulls nous i nova terra,
i una pau d'arbres.

BURGOS, Zoraida. *Convivència d'aigües*. LaBreu, 2017

Volum amb l'obra completa (i algunes peces inèdites) de la poeta i bibliotecària tortosina. La geografia física i simbòlica del Delta de l'Ebre amara la seva poesia.

Era el riu i el corrent que feien sonar els còdols.
I era el canyar, el llot, i les arrels dels àlbers,
i l'aigua desbarrada que engoleix el soldó o despulla i descarna.
I els tamarius, que freguen tatuatges,
filigrana carnal sobre la pell, tan jove.
I era l'olor. L'olor de fang,
d'humit, de llac, de llimbs,
de rònec, de desig.
I era l'aigua, i el somiar,
i el món immens, i tot era obert i tot era possible.
I la mirada horitzontal desconeixia els límits.
I el temps era el·líptic i tenia dos eixos.

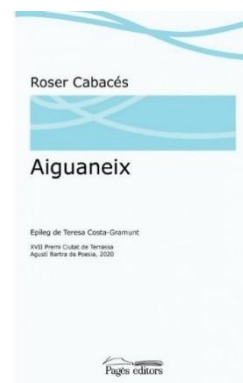

CABACÉS, Roser. *Aiguaneix*. Pagès editors, 2021

Som natura i la natura ens parla des d'aquest Premi Agustí Bartra de Poesia 2020.

Borda el vent a les muntanyes altes
i els minerals i roques ho celebren des d'un silenci antic.

El bosc és un retaule.

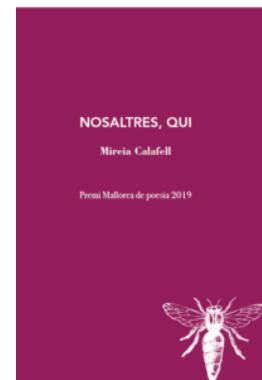
CALAFELL, Mireia. *Nosaltres, qui*. LaBreu, 2020

Mireia Calafell és algú que ens parla des d'uns poemes fent de la metàfora, condemna. Denúncia i condemna la violència contra les dones, contra l'oceà, contra la vida al planeta, l'explotació dels recursos...

NOSALTRES

Som la fúria del vent que allunya els ports
som el fred cada nit dins de l'estable
som la pena del mar que no té platja
som la recança dels ocells dins d'una gàbia
som la set dels tuaregs a mitja tarda
som el deliri de tots els cavalls salvatges
som la ràbia del peix que empassa plàstic
som la impotència dels tucans que s'extingeixen
som la tristesa de qui sap com perdem l'àrtic
som la impaciència d'un volcà que no té lava

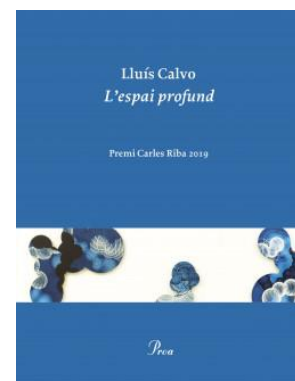
I fràgilment, volgudament: una fel·lç mancança

CALVO, Lluís. *L'espai profund*. Proa, 2020

Formes

Cada tronc és una ànima que espera
els nostres passos en un regne coix.
Ens parla el món. I en som l'empremta antiga.
Passen flocs, passen vents, passen prodigis.
Si dius que no ets un arbre ja ets ben mort.

CLAPÉS, Antoni. Riu brogent. Adia, 2021

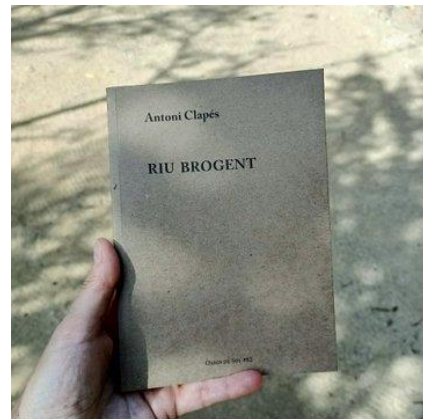
Poemes de llum silenci veritat i bellesa.

III

Allí on la llum de la tardor trem
i reproduïx el so del fred que t'arriba
com ratlles d'horitzó recosides,

Allí és on se sent
el crit d'aram de l'esperver
damunt dels rostolls de l'ànima.

La bellesa essencial de la natura
rau en aquell sol punt
que concentra tot l'alè creador.

JACCOTTET, Philippe. *Quadern de verdor*. Traducció d'Antoni Clapés. Adia, 2021

De tots els colors, el verd potser sigui el més misteriós alhora que el més tranquil·litzador. ¿Potser concilia en les seves profunditats el dia i la nit? Sota el nom de verdor diu allò vegetal: tot l'herbatge, totes les brostes. És a dir, també per a nosaltres: ombria, frescor, asil d'un instant.

OLIVER, Mary. *Ocell roig*. Traducció de Corina Oproae. Godall, 2018.

Red bird (2008) s'obre a totes les criatures del món natural, tot incorporant la mort com a necessitat per comprendre la vida. Poesia que sembla senzilla i diu coses essencials.

Fronteres

Hi ha un lloc on acaba la ciutat,
i comencen els camps.
No està marcat, però els peus ho saben,
també el cor que anhela frescor
i repòs, a la vegada.

Algún dia viurem al cel.
Per ara, la casa de les nostres vides és aquest món verd.
Els camps, els llacs, els ocells.
Els roures negres i frondosos —segur que són
l'invent d'alguna cosa meravellosa.
I els lliris salvatges.
I la fugissera mare-selva que ja ningú
no tallarà mai més.

On és? Pregunto, i després
els peus ho saben.

Un salt, i soc a casa.

OROBITG, Arnau. *Distàncies*. Editorial Andorra, 2016

Llibre poderós i excel·lent, com saluda D. Sam Abrams. Invitació a desvetllar-nos i assumir Dones, arbres i poesia. A cura de Marta Pérez Sierra i Margalida Capellà Soler. Voliana Edicions, 2021

“

Et premeré contra l'escorça
fins que t'hi gravi l'arbre.
T'estrenyeré entre les garbes
fins que et repugui la pell d'espigues.
Et faré dormir colgat als fems
fins que ho estimis,
i grillis
en l'emoció feraç dels organismes.

Dones, arbres i poesia. A cura de Marta Pérez Sierra i Margalida Capellà Soler. Voliana Edicions, 2021

Dones, arbres i poesia és el resultat d'un homenatge a la natura i a la paraula. Una antologia de dones poetes, unes cent trenta veus femenines de referència que escriuen sobre els arbres: les arrels, el tronc, l'escorça, les branques, les fulles.

Recomanat per Rosa Casas de la Biblioteca Ferrer i Guàrdia d'Alella. Llegeix la recomanació completa a la Biblioteca Virtual: <https://bibliotecavirtual.diba.cat/detall-recomanacio/-/contingut/10934/dones-arbres-i-poesia#.YbHjEpbzgYs.link>

Dones, arbres i poesia

A cura
de Marta Pérez Sierra
i Margalida Capellà Soler

Voliana Edicions

P OESIA per a infants

T'oferim més recomanacions de poesia dins l'apartat dedicat a:

Llibres per a tota la família

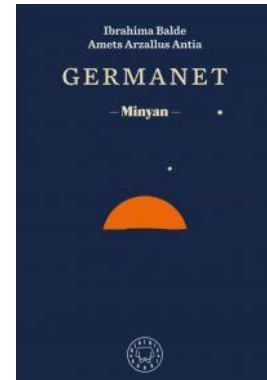

Novel·les, Relats i altres ficcions

BALDE, Ibrahima; ARZALLUS ANTIA, Amets. *Germanet: minyan*. Traducció de Pau Joan Hernández. Blackie Books, 2021

«Jo acostumava a seure al costat del meu germà i li parlava, com ara et parlo a tu. Li parlava amb la boca i els ulls. D'aquesta manera, les paraules no cauen.»

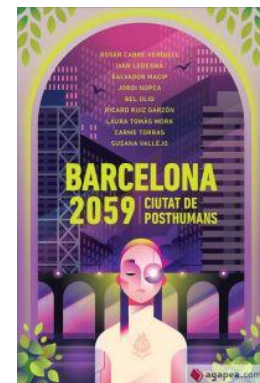

Barcelona 2059: ciutat de posthumans. Roser Cabré-Verdiell [i 8 més] Mai Més, 2021

Recull de contes de ciència ficció que tenen un imaginari comú en Barcelona, el posthumanisme i un univers compartit. Ciència ficció amb la

«Voluntat d'anticipar el futur i, a poder ser, d'influenciar-hi.»

JUDIT TERRADELLAS i SERGIO PÉREZ, editors de Mai Més

BENAVENTE, Jordi. *Tots els focs totes les pistoles*. Leonard Muntaner, 2021

Petites peces de prosa poètica, microrelats, contes... cosides exquisidament pel caminant-escritor de Martorell Kentucky a qui agradaria fer de guardabosc mentre encara hi hagi boscs per guardar.

«Va deixar escrit: Tres mil aplicacions al mòbil però, a pèl, som incapaços d'identificar l'arbre que fa la flor lila. Hem negligit les cançons dels avis. »

BUZZATI, Dino. *El secret del Bosc Vell*. Traducció de David Nel·lo. Males Herbes, 2020

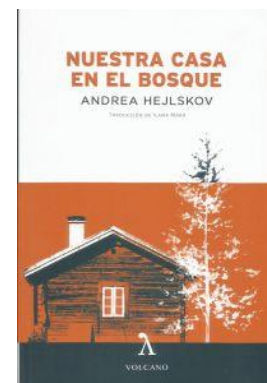
«Al capdavall, potser aquesta serà la famosa nit en que deixaràs de ser un nen. Sol passar mentre dorms. Sí, pot ser que aquesta vegada et toqui a tu. Demà seràs molt més fort, demà començarà per a tu una nova vida, però ja no captaràs moltes coses: ja no entendràs, quan parlin, els arbres, ni els ocells, ni els rius, ni els vents.»

HEJLSKOV, Andrea. *Nuestra casa en el bosque*. Traducción de Ilana Marx. Volcano Libros, 2018

La història d'una família que fuig a la pregonesa d'un bosc de Suècia per començar una nova vida més senzilla i en plena Natura.

«Me imaginaba envolviendo mi cuerpo sin vida en una alfombra oriental muy cara. Lanzaba la alfombra con un movimiento suave por encima de la pared metálica del contenedor. Al caer, producía un ruido indefinible. No como las bolsas de plástico negro, que crujían. Miré hacia donde estaba mi yo, allí abajo. La figura de Andrea estaba en el contenedor, desperdigada entre viejas tuberías, cajas de cartón, cintas de casete y muebles rotos. La figura de Andrea se había roto en mil pedazos.»

LE GUIN, Ursula K., *El nom del món és bosc*. Traducció de Blanca Busquets. Raig Verd Editorial, 2021

Ursula K. Le Guin va escriure aquesta novel·la un hivern de 1968, ella va imaginar altres mons possibles incansablement per dir-nos que altres presents, aquí, són possibles.

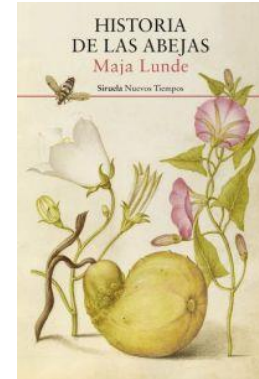
«L'ecosistema d'un bosc és delicat. Si el bosc mor, és probable que la seva fauna l'acompanyi. El nom del món en atshèa és també el nom del bosc. »

LUNDE, Maja. *Historia de las abejas*. Traducción del noruego de Kirsti Baggethun y Asunción Lorenzo. Siruela, 2016

«Para poder vivir en la naturaleza, con la naturaleza, tenemos que alejar-nos de la que hay dentro de nosotros mismos... La educación consiste en desafiar-nos a nosotros mismos, en desafiar a la naturaleza, a los instintos... »

MCDONALD, Helen. *Vols vespertins*. Traducció de Ricard Vela. Editorial Anagrama, 2021

Amor i dolor per la pèrdua d'espècies animals. L'autora combina la mirada científica i la literària alhora de descriure escenes del món natural des de l'admiració per la seva bellesa i la malencolia per la seva destrucció.

MILLET, Lydia. *Una bíblia infantil*. Traducció d'Alexandre Gombau i Arnau. Angle Editorial, 2021

Una sàtira que parla del canvi climàtic, la bretxa generacional,

MYTTING, Lars. *Els setze arbres del Somme*. Traducció d'Alexandra Pujol Skjonhaug. Ara Llibres, 2017.

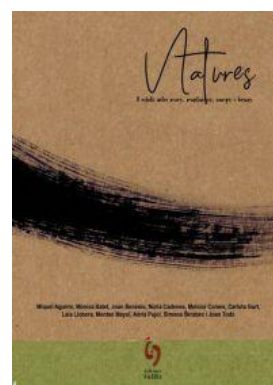
Un cert retorn a la natura, podria ser un subgènere literari. L'autor del cèlebre *El llibre de la fusta : una vida als boscos* que en el fons narra el tao de la fusta. Aquí el jove Edvard, predestinat a una vida dedicada a la cura de la granja del seu avi. Cultivarà patates. Cuidarà ovelles. Veurà com passen els dies a una distància prudencial del remot poble de Saksum... Però en la consciència d'Edvard bull el desig de comprendre els motius i les circumstàncies de la mort dels pares vint anys enrere en una petita localitat del nord de França, i de la seva pròpia desaparició durant quatre dies fins que el van trobar a un centenar de quilòmetres del lloc dels fets.)

Natures : 11 relats entre mars, muntanyes, boscos i camps. Adrià Pujol [i 10 més] ; il·lustracions de Montse Mayol. Edicions Sidilà, 2021

«Havia aconseguit construir per a ella sola la roda de la natura que li inspirava confiança. Tot tornava sempre, sempre igual. La Mo que s'havia esforçat tant per escapar del puig assotat pels vents, de les inclemències del temps, trobava el consol en sentir-se part del ritme de les estacions. Cultivava la sensació que el rellotge del cosmos l'acollia. »

De: "Cenzontle" el relat de Simona Škrabec

PASTI, Umberto *La felicidad del sapo*. Elba, 2017

Delirant a vegades, poètic tot ell, Pasti ens porta a un món meravellós que està desapareixent per causa de l'anomenat "progrés". Un món on no tots els països disposen dels mitjans per conservar-lo o no hi donen la importància que es mereix.

Recomanat per Sara Codina de la Biblioteca Central de Terrassa.

Llegeix la recomanació completa a la Biblioteca Virtual:

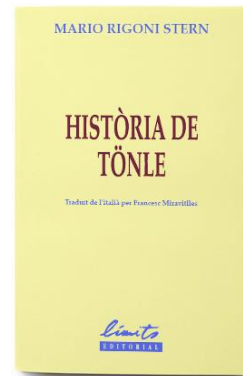
<https://bibliotecavirtual.diba.cat/detall-recomanacio/-/contingut/10934/la-felicidad-del-sapo#.YbHjEkPvaXc.link>

RIGONI STERN, Mario. *Història de Tönle*. Traduït de l'italià per Francesc Miravittles. Límits, 2001

L'observació de la naturalesa i la descripció de la vida de muntanya ocupen un lloc important en la quinzena d'obres que ha escrit Mario Rigoni Stern, autor nascut a l'altiplà d'Asiago. Natura, vida a la muntanya, paisatge de frontera i la denúncia dels horrors de la guerra i les seves conseqüències en la vida dels homes.

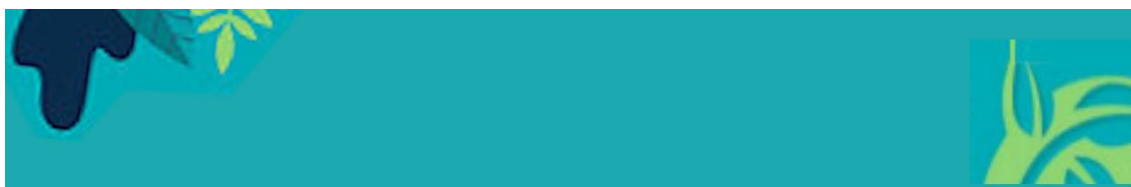
STEFFAN ROS, Manon. *El llibre Blau de Nebo*. Traducció del gal·lès d'Emyr Gruffydd i Miquel Saumell Santauegènia. Edicions del Periscopi, 2021

El petit Siôn i la seva mare sobreviuen aïllats en un racó inhòspit del nord de Gal·les després d'una catàstrofe nuclear. Els dos comparteixen un diari on mostren com s'adapten a aquesta nova realitat, i on plasmen tot allò que no gosen dir-se.

PIJUAN, Albert; PIETRELLI, Lucia; PUJOL CRUELLES, Adrià. *La vastitud*. La Breu Edicions, 2020

Tres narracions escrites en l'horitzó del Delta. El riu i el delta hi tenen una presència protagonista.

Còmics

Cadène, Thomas; Adam, Benjamin. *Soon*. Nuevo Nueve, 2021

Una reflexió sobre el lloc de la humanitat a l'univers, el nostre impacte allí on som i la nostra insadollable set d'anar més enllà.

«Lo desconocido es primordial.

Es el motor de nuestra sed de saber,

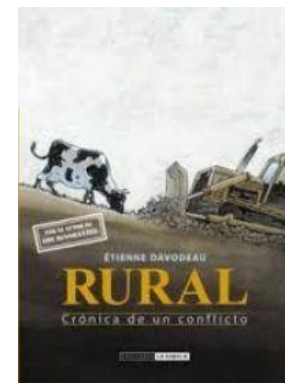
Rechazar lo desconocido,

Es renunciar al conocimiento.»

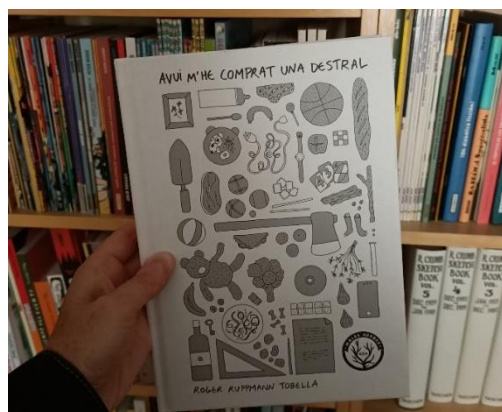
Davodeau, Étienne. *Rural: crónica de un conflicto*. La Cúpula, 2014

Còmic documental centrat en la vida d'una granja on tres joves de la Confédération Paysanne treballen diàriament amb la idea que un altre model d'agricultura és possible. La vida de diferents granges agrícoles i ramaderes d'una tranquil·la zona rural de França es veu trasbalsada amb la notícia de la construcció d'una autopista.

RUPPMANN TOBELLA, Roger. *Avui m'he comprat una destral*. Editorial Males Herbes, 2021

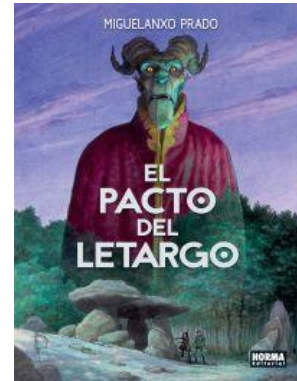
Autobiogràfic i entranyable, sense cap personatge humà dibuixat. Narra les peripècies del transplantament de la jove família urbanita del cor de Gràcia (Barcelona) a una caseta al bosc, al bell mig del Montseny. Les vinyetes avancen seguint el curs de les estacions de primer hivern (desembre 2016) a l'hivern següent (febrer 2018) amb el procés fallit i pandèmia incloses.

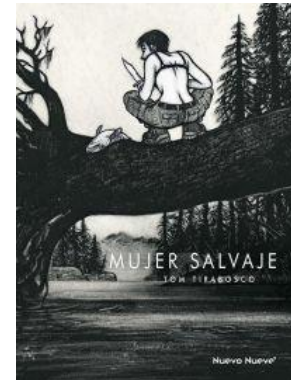
PRADO, Miguelanxo. *El pacto del letargo*. Norma Editorial, 2020

Els homes van trencar l'harmonia dels boscos vells de Galícia amb l'expansió de les explotacions d'eucaliptus. Els éssers del món de la màgia desperten per preservar la natura.

Tirabosco, Tom. *Mujer salvaje*. Traducción: Lorenzo F. Díaz. Nuevo Nuevo Editores, 2020

«Siempre he pensado que los humanos son una especie tóxica. El que nos inventó no debió hacerlo.»

Canvi climàtic

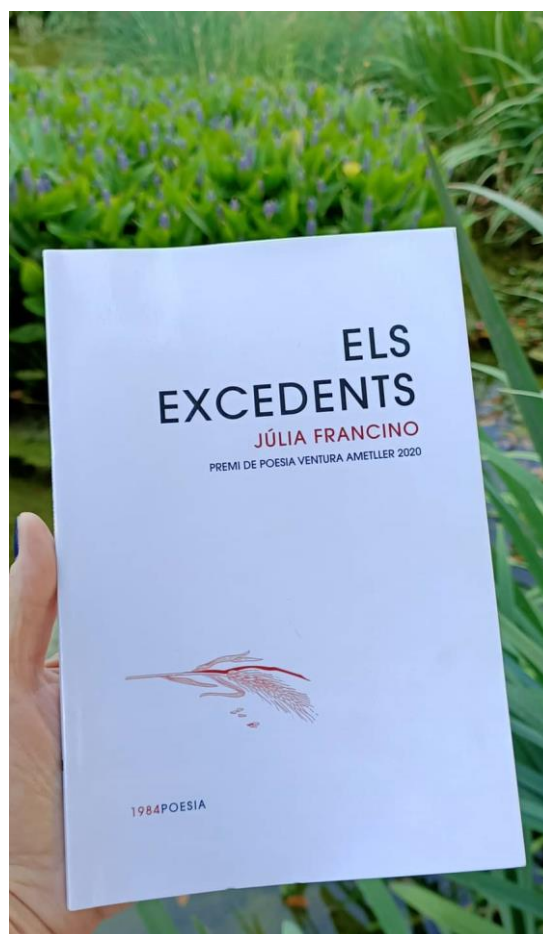
—Quan vàrem aprendre a caminar sota la pluja,
havia deixat de ploure

Hort que creix en combustió
ens construïm sota el sol
col·lidint desendrecadament
nuats al dibuix que deixa
el ball nerviós de les abelles

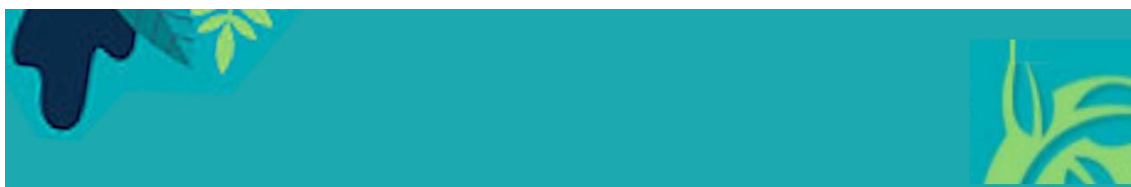
La pensàvem una passió heroica
salmons contra el cabal que baixa
ulls esbatanats i la boca d'aigua
A cada salt la pell endurint
tot allò que significa —*parir*
morir— deixar anar.

Però al capdamunt als llacs són buits
La muntanya n'ha xuclat el blau
el fang els fongs i tots els dies
Ens travessen branques
i un voltor ens mira
Ens hem assecat.

JÚLIA FRANCINO

De: *Els excedents*. Edicions de 1984, 2020

Cinema

Documentals

CABAYOL VIRALLONGA, Josep. *50°C*. SICOM : Entrepobles, 2021
A: https://youtu.be/v_9CKynXKGI

Durada: 115 min

Realitzada el 2020-2021

Documental molt actual sobre l'emergència climàtica a Catalunya. El primer capítol del documental *50°C* gira entorn a tres eixos, canvi climàtic, feminisme i denúncia del capitalisme que genera tots aquests problemes. En forma de taula rodona, cinc científiques, convocades per dos joves que volen saber què passa i què fer, raonen al voltant de l'agreujament de les dades climàtiques. I incorporen al debat altres investigadores que aporten més llum des dels seus camps de treball. *50°C* tindrà un segon capítol que aprofundirà en les eines i els col·lectius d'autoorganització.

En espera d'aquesta segona part ens conviden a continuar els debats amb clips que van publicant a: sicom.cat <https://www.sicom.cat/>

DAHR, Julia. *Gracias por la lluvia*. Cameo, 2018.

Durada: 87 min

Realitzada el 2017

Documental sobre la lluita en contra de les polítiques sobre el clima de Kisilu Musya, un granger kenianà que utilitza la seva càmera per capturar la vida de la seva família, el seu poble i els efectes devastadors del canvi climàtic sobre la seva terra.

DION, Cyril; LAURENT, Mélanie. *Demà (Demain)* Karma, 2016

Durada: 116 min
Realitzada el 2016

Un viatge a la recerca d'alternatives creatives, netes i democràtiques per fer viable la vida al nostre planeta, dels horts urbans a l'escola finaesa; de les bicicletes i molins danesos a la democràcia popular d'un poblet indi. Una història tan optimista com radical que ens diu que demà no és massa tard, però cal moure's ara.

"No podem prometre als nostres fills que el món canviarà completament, però els podem prometre que hi ha solucions, que hi ha milers d'homes i dones que lluiten per això cada dia, i que si ajuntem les nostres forces i cors, podem començar a canviar el món demà.", Mélanie Laurent, codirectora de "Demà"

NAKATSUKA, Cintia; PLANA, Aleix. *El temps que resta*. Observatori del Deute en la Globalització, 2021 A: <https://youtu.be/GcrznxavLFI>

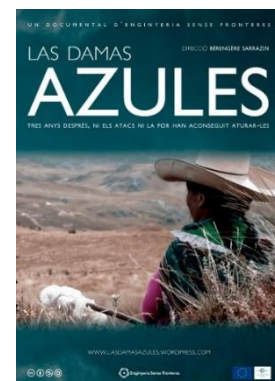
Documental que posa fil a l'agulla al "què podem fer nosaltres". Reivindica tot el treball fet pel moviment per la justícia climàtica en aquest últim any: creant xarxa, connectant empaties, aprenent dels ecofeminismes i de les companyes del Sud Global. En definitiva, eixamplant el marc de la justícia climàtica.

SARRAZIN, Bérengère. *Las damas azules*. Mans Unides, 2015
A: <https://youtu.be/REf3LIo7MvE>

Durada: 63 min
Realitzada el 2015

Un documental produït per Enginyeria Sense Fronteres. Explica la resistència femenina organitzada en contra del projecte miner Conga, una mina a cel obert d'or i coure a Cajamarca, Perú. El projecte Conga, propietat de la Minera Yanacocha, va ser aprovat pel govern peruà el 2012 i amenaçava irreversiblement el sistema hídric de la zona. Actualment, i gràcies a la resistència, el projecte continua aturat.

L'Inventari del Patrimoni Cultural Immaterial del Vallès (IPCIV) és un projecte iniciat des de la Fundació Bosch i Cardellach de Sabadell amb la col·laboració del Centre d'Estudis de Granollers que pretén identificar, mostrar i difondre tots aquells elements del patrimoni cultural immaterial que trobem al Vallès (Oriental i Occidental). El seu arxiu documental cada vegada és més ric. Hi trobareu reportatges i documentals del projecte Immaterial Vallès on la sostenibilitat és clau i eix. Els trobareu tots ells a: <https://www.immaterialvalles.cat/arxius-audiovisuales/275>

En destaquem:

ALAVEDRA, Josep; UYÀ, Rafel. *Flor i tavella. El conreu de la mongeta del ganxet*. Fundació Bosch i Cardellach, 2021

A: https://youtu.be/D8-Xx_KKKoU

Durada: 30 min

Realitzada el 2021

El film és el resultat d'un treball de tres anys per part dels seus directors, seguint el conreu de la mongeta del ganxet als dos vallesos a través dels seus protagonistes. Des de la sembra fins a la seva tria, el documental fa una mirada a l'esforç, la tècnica i també la passió d'algunes de les persones que en mantenen viu el conreu.

ALAVEDRA, Josep. *La cultura de les herbes remeieres a Can Pèlacs, al Vallès*.

Fundació Bosch i Cardellach, 2020

A: <https://youtu.be/BMguhbsmhoM>

Conversa amb les tres Albes sobre les herbes remeieres a Can Pèlacs (Matadepera), al Vallès

ALAVEDRA, Josep. *El conreu de la vinya a la Vall d'Horta*. Fundació Bosch i Cardellach, 2020

A: <https://youtu.be/S9IHql76Hps>

La Muntada i el vi 5 quarteres. Projecte familiar d'agricultura ecològica i social a la Vall d'Horta.

ALAVEDRA, Josep. *L'ofici de pastor d'ovelles al Vallès*. Fundació Bosch i Cardellach, 2020

A: <https://youtu.be/BBl7uRduG1s>

Parlem de l'ofici de pastor al Vallès amb diferents protagonistes del Vallès Occidental i Oriental.

SCOTT-CLARKE, Edward. *Vida electrònica (e-Life)*

A PlutoTV: https://pluto.tv/en/on-demand/movies/e-life-latam-2015-1-1-ptv1?utm_source=plutotv&utm_medium=share&utm_campaign=1000201&utm_content=1000735&referrer=copy-link

Durada: 76 min.

Realitzada el 2017

Documental que estudia com estem tractant el cicle de vida de la nostra tecnologia, el camí final dels residus electrònics. Hi ha més telèfons mòbils operatius al món que persones, per exemple, i què passa quan deixen de funcionar? Abocadors plens de fums tòxics per als manipuladors que extreuen precàriament els metalls preciosos i cremen la resta de tot tipus d'aparells electrònics que arriben de les cases, de les empreses i d'Europa, com el d'Acra (Ghana), un dels llocs més contaminats del planeta.

VARDA, Agnès. *Los espigadores y la espigadora (Les glaneurs et la glaneuse)*. El País, 2007

Durada: 78 min

Realitzada el 2000

Espigolar, esgotimar, rebuscar... A partir del quadre *Les espigoleres de Millet*, Agnès Varda crea i comparteix la seva mirada sobre les persones que viuen de recuperar aliments i objectes que la resta llencen o deixen enrere. Es converteix en una espigoladora aquí i allà de la geografia de França, filmant i conversant amb els que recuperen fruits desestimats pel seu calibre a de les collites de l'horta i del camp, amb els esgotimadors de la verema, els que rebusquen entre les deixalles del mercat, els que recuperen objectes de tota mena a les escombraries. Ella es converteix en la seva pròpia glaneuse seleccionant imatges aquí i allà i elaborant el seu propi retrat.

Sense retop

VARIACIÓ SOBRE UN TEMA DE JOAN BROSSA

També soc naufrag entremig de festes
i la paraula en dona tanta feina
que ja no reconec dies de festes
quan la ment els vol tots per la feina.
Als sacerdots del ritu no els faig festes
per no impedir-los la sagrada feina,
i no m'aturaré ni passat festes
a deixar-los tastar fruita de feina.
No escolto res sinó el parlar dels arbres
i, com ells, clavo arrels endins la terra
o, com ells, enraono amb altres arbres
que barregen les sabes sota terra.
Els ocells més s'estimen obres d'arbres
que no fastos de fetes ran de terra.

MIQUEL DESCLOT

De: *Despertar-me quan no dormo*. Proa, 2021

IL·LUSTRACIÓ 3: BOSC PIRINENC

IMATGE PARTICULAR CEDIDA A BCT

Pel·lícules de ficció

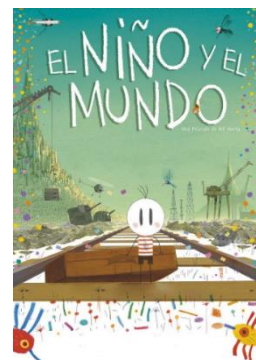
Cinema familiar

ABREU, Alé. *El nen i el món (O menino e o mundo)* Rita & Luca, 2015

Durada: 80 min

Realitzada el 2013

Un nen petit viu amb la seva família en una idíl·lica zona rural de Brasil, fins que el seu pare ha de marxar a treballar a la ciutat. El nen decideix emprendre un viatge per trobar-lo, una aventura apassionant que farà que descobreixi un altre món controlat per la tecnologia, les màquines i els mitjans de comunicació.

LLOMPART, Jordi. *Viatge màgic a Àfrica (Viaje mágico a África)*. Track, 2013

Durada: 54 min

Realitzada el 2009

La Jana, una nena de deu anys, veu a un nen bosquimà hospitalitzat i decideix iniciar un viatge màgic en el seu cavall alat, buscant al nen per l'Àfrica. En el seu viatge coneixerà en Mel, el seu nou millor amic, una flor solitària, un caracal boig, un lleó trist, un elefant savi, un home-mussol i l'esperit del foc, entre d'altres animals i éssers màgics, que li ensenyaran el camí a la imaginació i el sentit de la vida.

MAISTRE, Gilles de. *La Mia i el lleó blanc (Mia et le lion blanc)* A Contracorriente Films, 2019

Durada: 94 min

Realitzada el 2018

Una jove que s'ha traslladat amb els seus pares des de Londres a l'Àfrica desenvolupa un vincle sorprenent i especial amb un lleó salvatge. La seva increïble amistat la impulsa a viatjar per la sabana per salvar el seu millor amic.

MIYAZAKI, Hayao. *Ponyo en el acantilado (Gake no Ue no Ponyo)* Aurum, 2009

Durada: 97 min
Realitzada el 2008

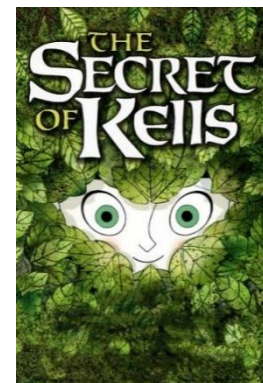
El petit Sosuke rescata una curiosa peixeta vermella d'entre les deixalles del mar. Es diu Ponyo té poders màgics i decideix que vol convertir-se en nena quedar-se al costat del nen malgrat la temor i negativa del seu poderós pare, un bruixot de l'oceà.

MOORE, Tomm; TWOMEY, Nora. *El secret del llibre de Kells (The Secret of Kells)* Karma, 2011

Durada: 76 min
Realitzada el 2009

Brendan és un jove novici del monestir, fa d'aprenent al scriptorium quan arriba el germà Aidà d'Iona, un famós il·luminador, que porta "un llibre que converteix la foscor en llum" (el futur *Llibre de Kells*, encara inacabat). Amb l'esperança d'acabar-lo, Brendan sortirà de l'abadia per primera vegada i s'internarà en el perillós bosc, habitat per tota mena de criatures.

STANTON, Andrew. *Wall-E*. Disney : Pixar, 2008

Durada: 96 min
Realitzada el 2008

Al 2800, en una Terra destruïda i sense vida, el petit i solitari robot WALL-E continua netejant escombraries, cosa per la que va ser programat, i espigola coses inservibles. Després de 300 anys troba una nova missió quan ensopega amb una moderna robot exploradora anomenada EVE. Ambdós viatjaran per la galàxia en una emocionant aventura.

Per a joves i adults

ERLINGSSON, Benedikt. *La dona de la muntanya (Kona fer í stríð)* 2019

Durada: 1 h 40 min

Realitzada el 2018

Conte heroic narrat com una aventura plena d'humor i tendresa. Als seus 50 anys, la Halla, professora de cant, declara la guerra a la indústria local de l'alumini, que està contaminant el seu país. Per tal de protegir el medi ambient a Islàndia, pren tot tipus de riscos. Però la seva situació podria canviar amb l'arribada inesperada d'una carta que dona llum verda per fi als seus tràmits d'adopció d'una nena.

Ebiblio: <https://biblioteca.ebiblio.cat/info/la-dona-de-la-muntanya-00588195>

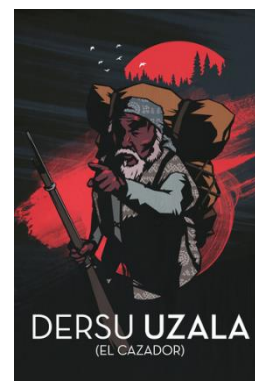

KUROSAWA, Akira. *Dersu Uzala*. A Contracorriente Films, 2020

Durada: 144 min

Realitzada el 1975

El capità Vladimir Arseniev i el seu destacament han de realitzar unes prospeccions geològiques als boscos de la taigà siberiana. La immensitat del territori i la duresa del clima fan que s'extravii. Condemnat a vagar per una terra salvatge, Vladimir coneix a Dersu Uzala, un caçador nòmada que coneix el territori com el palmell de la seva mà i sap com afrontar les inclemències del temps. Dersu ensenyarà al capità a respectar la naturalesa i a conviure en plena harmonia amb ella, una lliçó que difícilment oblidarà la resta de la seva vida.

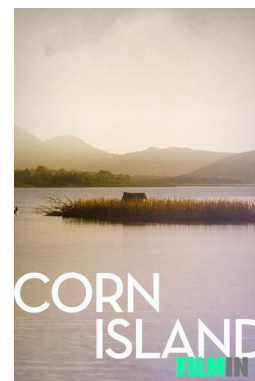
OVASHVILI, George. *Corn Island. (Simindis kundzuli)* Cameo, 2016

Durada: 96 min

Realitzada el 2014

Peça naturalista i remota, aclaparadorament bella. El riu Enguri forma la frontera entre Geòrgia i la República d'Abkhàzia. Les tensions entre els dos països no han disminuït des de la guerra de 1992-93. Cada primavera, el riu porta sòl fecund des del Caucas fins a les planes d'Abkhàzia i el nord-oest de Geòrgia, creant petites illes: petits grups de terra de ningú. Les illes són refugis per a la vida silvestre, però de vegades també per a l'home.

Ebiblio: <https://biblioteca.ebiblio.cat/opac?id=00534021>

RECHA, Marc. *Petit indi*. Cameo, 2010

Durada: 88 min
Realitzada el 2009

Una faula fatalista que transcorre a la perifèria de Barcelona, frontera de ciutat i camp, als marges del riu Besòs. Arnau és un jove que viu immers en la seva fràgil realitat, viatjant inconscientment cap a la deriva. Els seus companys de viatge són uns quants ocells cantors que ensinistra per competir. Es desvia per una extraordinària cadenera amb l'esperança d'ajudar la seva mare que és a la presó pendent de judici.

ROSS, Matt. *Capità Fantàstic (Captain Fantastic)*. Aurum, 2016

Durada: 114 min
Realitzada el 2016

Ben viu amb la seva dona i els seus sis fills als boscos del nord-oest d'Amèrica, totalment aïllat de la societat però com a pare consagrat a l'ensenyament acadèmic i físic dels seus fills. Una tragèdia obliga la família ha d'abandonar el seu petit paradís. Els fills es troben confrontats a l'excitació i als perills d'un món que no els és familiar, mentre que Ben es veu obligat a examinar la seva concepció de pare.

ZEITLIN, Benh . *Bèsties d'un sud salvatge (Beasts of the Southern Wild)*. Cameo, 2013

Durada: 90 min
Realitzada el 2012

Quan es calma tot darrere els meus ulls, veig el que em va fer existir volant per l'aire en bocins invisibles. Si m'hi fixo molt desapareixen, però quan es calma tot veig que són aquí mateix. Veig que soc un bocí d'un univers enorme i així és com ha de ser. Quan em mori els científics del futur ho trobaran tot i sabran que va existir una Hushpuppy que va viure amb el seu pare a la banyera.

Dall

Entre la flor de cucut,
la porrassa i la grandalla
resta l'ull que tremola.
Passa el tractor
i tot s'arrana.
Bales d'herba flairoses,
un batec d'estiu.

Després de la dallada, tanmateix,
tornarà a créixer l'herba.
I el cicle s'iniciarà de nou.
Hi haurà angèliques,
ranucles, bellaraques,
trèvols, fromentals,
més porrasses, més grandalles.
I d'això no en direm
renéixer, sinó *ésser*.

Si abandonàvem el prat, però,
arribaria l'hora
de les plantes ubiqües,
les ràpides, les oportunistes:
romegueres, ginestes,
aranyoners, falgueres.
I un altre món
apareixeria, com si res,
fins a convertir-se en bosc.

Aquí teniu la llei:
immemorial, feréstega.

La natura no és pas inhumana,
ans al contrari:
s'assembla tant a nosaltres
que fa por.

LLUÍS CALVO

Música i podcast

Hem creat una *llista de temes musicals i podcast* per fer les paus amb la Terra i entre les persones. La compartim al nostre perfil de Spotify. Hi trobareu més de sis hores de música de celebració i música de denúncia. I també alguns episodis de podcast on es parla de diferents aspectes de l'emergència climàtica.

Enllaç:

<https://open.spotify.com/playlist/1QYQTAhC7HxyGHd05Gz8uU?si=f535b58cf81247fc>

Fora de la llista...

Lletraferida, el programa de ràdio per als amants dels llibres a *Matadepera Ràdio*, dirigit i conduït per Sandra Milán. S'emet al 107.1 fm els dilluns quinzenalment a les 20 hores o a matadeperradio.cat en podcast. Les entrevistes, lectures i comentari d'obres literàries passen gairebé sempre per la sostenibilitat i la vida en equilibri amb la natura.

Destaquem l'entrevista feta a l'Antonio Turiel, físic i divulgador de l'emergència energètica global a l'entorn del seu llibre *Petrocalipsis* feta el 9 de novembre de 2020. Enllaç: spreaker.com/user/10079497/lletraferida-09-11-2020-20-00

Holística

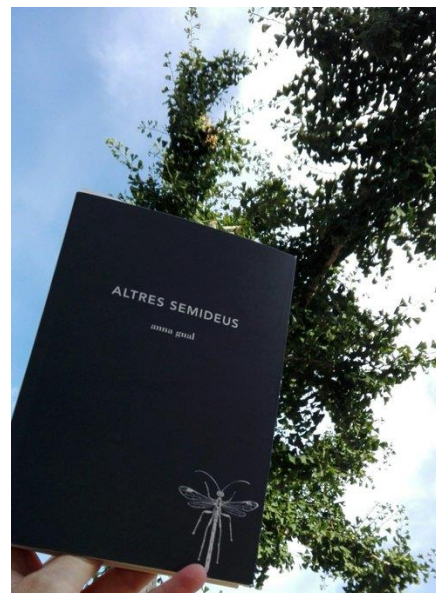
La humanitat és vulnerable.

El que no ho és
és l'energia prehistòrica
que ens ha dut
fins l'ara.

Connectats a través dels narius,
respirem ínfimes partícules
del mateix argó
que van respirar
fa seixanta-sis milions d'anys
els dinosaures.

Desconeixent el com,
la història ens va escrivint
mentre ens esborra.

ANNA GUAL

De: *Altres semideus*. LaBreu, 2019

La Terrassa verda

AJUNTAMENT DE TERRASSA. *Guia de l'Anella verda.*

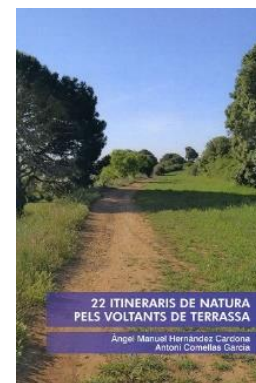
Descarrega el document pdf: https://anellaverda.terrassa.cat/wp-content/uploads/guia_anella_verda.pdf

L'Anella Verda és el territori que envolta la ciutat i s'estén fins als límits del terme municipal. Aquesta petita guia promou l'Anella Verda com a espai de lleure, educació, esport i cultura per als ciutadans de Terrassa.

HERNÁNDEZ I CARDONA, Àngel Manuel; COMELLAS GARCIA, Antoni. *22 itineraris de natura pels voltants de Terrassa.* Fundació Torre del Palau, 2021.

Rutes per a fer a peu en les quals la prioritat és l'observació de plantes, animals, ecosistemes i elements geològics. Els mapes han estat elaborats per Albert Masó Garcia, un conegut escalador sabadellenc. A l'inici de tots els itineraris es pot arribar a peu, amb autobús o amb tren.

LLOBET, Toni. *Flora i fauna del Parc Natural Sant Llorenç del Munt i l'Obac.* Selecció d'espècies i textos a cura de Vicenç Bros. Brau, 2011

Una petita guia il·lustrada de natura de fàcil i àgil maneig. Una magnífica eina per iniciar-nos en l'observació de la biodiversitat del Parc. La curiositat i el coneixement de la fauna i la flora de ben segur incentiva en els visitants de la muntanya una relació més respectuosa.

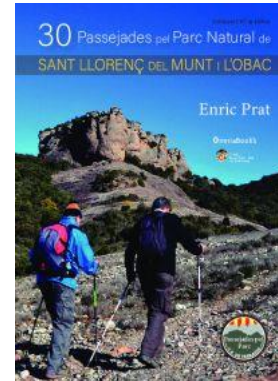

PRAT, Enric. *30 passejades pel Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac*. OmniaBooks, 2020

Una guia per gaudir del parc a través d'una selecció de passejades a l'abast de tothom i plenes d'interès.

Recomanat per Sara Codina, de la Biblioteca Central de Terrassa. Llegiu la recomanació completa a: <https://bibliotecavirtual.diba.cat/detall-recomanacio/-/contingut/10934/30-passejades-pel-parc-natural-de-sant-lloren%C3%A7-del-munt-i-l-obac#.YbjtnhP5DLA.link>

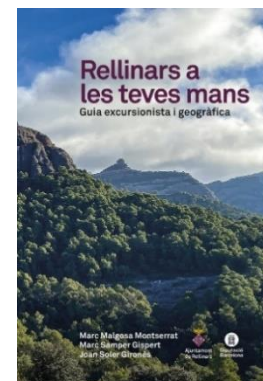
EDITORIAL ALPINA. *Sant Llorenç del Munt i l'Obac: parc natural*. Editorial Alpina, 2020-2021

En motiu del 75è aniversari de la fundació de l'editorial i de la publicació del primer mapa de Sant Llorenç del Munt, s'inclou el facsímil d'aquella primera edició del mapa de 1946.

MALGOSA MONTSERRAT, Marc; SAMPER GISPERT, Marc; SOLER GIRONÈS, Joan. *Rellinars a les teves mans: guia excursionista i geogràfica*. Rellinars : Ajuntament de Rellinars : Diputació de Barcelona, 2021

Obra de tres geògrafs, amb 24 itineraris pensats per a tota mena d'exploradors i excursionistes. A la informació rigorosa i edició de qualitat se sumen les indicacions de la ruta amb el mapa, els desnivells, codis QR que enllacen a vídeos introductoris de la ruta, a la pàgina de Wikiloc on es pot descarregar la pista i, en alguns casos, a activitats familiars de Geocaching.

► L'Anella Verda

Ajuntament de
Terrassa

Si passeges per l'Anella Verda:

Respecta la natura, les activitats ramaderes i no entris en els camps de conreu.

Procura que el teu gos no s'acosti als ramats d'ovelles.

Si vas en bici, modera la velocitat i respecta les persones i els animals que comparteixen els camins.

Ajuda a preservar l'entorn mantenint-lo net. Emporta't les deixalles que generis.

Evita fer soroll i gaudeix dels sons naturals de camps i boscos.

No aparquis en llocs que no estiguin habilitats

Descarrega aquí els itinerari de l'Anella Verda:

<https://anellaverda.terrassa.cat/itineraris/>

Més informació

Bibliografia

SERVEI DE BIBLIOTEQUES DE CATALUNYA. *Bibliografia especialitzada en sostenibilitat ambiental i justícia climàtica. Activa't per la justícia ambiental*

Vol ser una eina per a la reflexió i la construcció autodidacta, combinant la lectura més teòrica i reflexiva amb guies pràctiques per a la defensa de la justícia ambiental, la sostenibilitat ambiental i la crisi climàtica.

Ens fa de marc i és el punt de partida de la guia de lectura que us acabem de presentar.

Enllaç:

http://cooperaciocatalana.gencat.cat/web/.content/continguts/que_fem/ciudadania-critica/biblioteques/2021/doc-bibliografia-bsf-2021.pdf

GRUP DE TREBALL DE FILADORES DEL VALLÈS OCCIDENTAL II (TERRASSA) *Vols saber més dels ODS? Guia de lectura*

Vols saber més dels ODS?

Dins l'espai Especial Objectius de Desenvolupament Sostenible de la Xarxa de Biblioteques Municipals de la Diputació de Barcelona.

Enllaç:

<https://genius.diba.cat/documents/6200569/355864068/filadores-Guia+de+lectura.pdf/64fe85a3-a125-7a9d-a9f4-acc67a46a507?t=1632125579766>

Entitats

AJUNTAMENT DE TERRASSA. Medi Ambient i Sostenibilitat.

Al web de la Regidoria de Medi Ambient i Sostenibilitat trobem tota la informació dels seus serveis, programes d'educació ambiental, publicacions i altres recursos a l'entorn de temes com: Anella verda; Animals domèstics; Aigua; Transició energètica; Consell Municipal de Medi Ambient; Laboratori municipal; Programa Conreant Terrassa; Protecció de la salut; Qualitat de l'aire i soroll; Residus; Vehicle elèctric.

Enllaç: <https://www.terrassa.cat/ca/mediambient>

ADENC. Associació per la Defensa i l'Estudi de la Natura de Catalunya.

Associació ecologista i naturalista, Realitza activitats de protecció del medi ambient a la comarca del Vallès.

Enllaç: <https://adenc.cat/>

CENTRE D'EXCURSIONISME DE TERRASSA (CET) Secció de Ciències Naturals.

El Centre Excursionista és una entitat que aglutina, des de fa més d'un segle, muntanyencs i persones interessades en el coneixement del patrimoni natural i cultural. Com a entitat naturalista, impulsen l'estudi i la divulgació del patrimoni natural, el coneixement de les nostres plantes, els nostres animals i la nostra geologia i tiren endavant campanyes de sensibilització envers temes concrets.

Enllaç: <https://ce-terrasa.cat/cienciesnaturals/>

OBSERVATORI DE L'AIGUA DE TERRASSA (OAT). Una nova cultura de l'aigua a la ciutat.

L'OAT és adscrit a l'Ajuntament de Terrassa i va ser creat amb la finalitat de canalitzar la participació ciutadana en la definició de les polítiques i en les decisions estratègiques per al bon funcionament de la gestió municipal de l'aigua.

Enllaç: oat.cat

A la Serra de l'Obac les bruixes no es pentinen, no quan plou ni quan fa sol. El poeta pensa en la terra empobrida d'ombres de cavalls i en la font on no anirà mai. El rou plora en les dalles.

AGUSTÍ BARTRA

Cloenda

Des de les biblioteques de Terrassa desitgem emprendre noves accions i activitats per a promoure, defensar i garantir la justícia social i ambiental.

Us les anirem presentant a l'espai web [biblioteques per a la sostenibilitat](http://terrasa.cat/ca/biblioteques-per-a-la-sostenibilitat) (terrasa.cat/ca/biblioteques-per-a-la-sostenibilitat)

Ens cal fer les paus amb la Terra i entre les persones.

«Som a temps de fer coses, doncs? Rotundament sí. I això implicarà fer sacrificis? També, no ho podem amagar. Però, significarà viure pitjor? Això ja depèn de què considerem com a viure bé.»

XAVIER DURAN

Diputació
Barcelona

Ajuntament de Terrassa

Biblioteques públiques
de Terrassa

@bctxarxa

Guia de lectura
desembre 2021

ACTIVA'T PER LA
JUSTÍCIA AMBIENTAL

